

Klima- og miljødepartementet

Innspill til Regjeringens arbeid med ny melding om kulturminnepolitikken KODE Kunstmuseer og komponisthjem

SSBs museumsstatistikk for 2017 viser at norske museer forvalter 4996 kulturhistoriske bygg, hvorav svært mange er historiske kulturminner med høy bevaringsverdi. De om lag 70 konsoliderte museene forvalter offentlige tilskudd og viktig fagkompetanse, og er i større grad enn noen gang før satt til å prioritere en betydelig del av vedlikeholds- og restaureringsressursene på feltet.

I bunnen av det norske museumslandskapet finner vi imidlertid kompliserte eierstrukturer. De konsoliderte museene forvalter kulturminner eid av tidligere selvstendige museumsstiftelser, av stat og kommuner, av Fortidsminneforeningen sentralt eller av deres fylkeslag, samt av private aktører eller av mer uformelt organiserte foreninger. Noen norske museer forvalter flere hundre kulturminner på vegne av titalls ulike eiere, som igjen har ulike interesser, kompetanse, rolleforståelse, økonomiske ressurser eller interesse for medeierskap. De kompliserte eierstrukturene i museumsnorge genererer løpende problemstillinger knyttet til ressurser til vedlikehold, aktivt og passivt eierskap, forsikring og ansvar. Eierstrukturene for de nær 5000 kulturhistoriske byggene som forvaltes av norske museer, er blitt en vesentlig utfordring for helhetstenkning og langsiktighet i det norske kulturminnevernet.

En ny melding om kulturminnepolitikken i Norge må ta inn over seg behovet for en forenkling av disse eierstrukturene. Når museumsreformen nå er gjennomført og offentlige tilskudd kanaliseres gjennom de store museene, bør en også legge til rette for at deres store portefølje av kulturhistoriske bygg kan forvaltes effektivt. Regjeringen kan vurdere insentivordninger for avvikling av eierstiftelser, makeskifter på eierskap mellom offentlige forvaltningsnivå, andre former for tilskuddssamarbeid mellom Klima- og miljødepartementet og Kulturdepartementet, tilby de konsoliderte museene juridisk kompetanse eller tenke nytt om statlige assurandørordninger på kulturminnefeltet.

KODE ønsker Klima- og miljødepartementet lykke til i arbeidet med ny og viktig melding for hele kulturfeltet.

Vennlig hilsen

Petter Snare
Direktør
KODE Kunstmuseer og komponisthjem